جزئیات رایگان شدن برق ۳۰ میلیون نفر

رضا اردکانیان، وزیر نیرو با بیان این‌که اساس کار ما حمایت از مشترکین کم‌مصرف و تشویق مشترکین پرمصرف برای پیوستن به جرگه خوش‌مصرف‌ها و کسانی است که الگو را رعایت می‌کنند، گفت: بر اساس مصوبه روز یکشنبه مصرف‌کنندگان خانگی در سه گروه کم‌مصرف، خوش‌مصرف و پرمصرف دسته‌بندی خواهند شد. وی با اشاره به هدف طرح برق امید و بیان این‌که با اجرای این طرح، مشترکین کم‌مصرف از تخفیف صد درصدی در قبض برق برخوردار می‌شوند، گفت: در این طرح مقرر شده از مشترکین خوش‌مصرف قدردانی شود و از مشترکین پرمصرف نیز خواسته‌ایم تا با انجام کارهایی از عنوان پرمصرف دور شده و به خوش‌مصرف‌ها بپیوندند. اردکانیان، با تاکید بر این‌که یکی از این اقدامات در راستای کاهش مصرف، آموزش

است که مجموعه‌هایی در حال شکل‌گیری است تا به مردم آموزش داده شود تا با چه کارهای ساده‌ای می‌توانند مصرف برق خود را کاهش دهند، تصریح کرد: راه‌حل دیگر به منظور کاهش برق پر مصرف‌ها این است که آنها می‌توانند پنل‌های خورشیدی کوچک در پشت‌بام منازل نصب کنند. برای تحقق این هدف به کسانی که نیاز مالی دارند وام کم‌بهره تعلق می‌گیرد. /فارس

بلاتکلیفی ۵۰۰ روزه اصلاح ساختار بودجه

۱۸ ماه پس از دستور رهبری برای اصلاح بنیادین بودجه هنوز خبری از این اصلاحات شنیده نمی‌شود

محمدحسین علی‌اکبری
اقتصاد

۱۷ بهمن ماه سال ۹۷ بود که علی لاریجانی، رئیس وقت مجلس شورای اسلامی از دستور رهبر معظم انقلاب درباره اصلاح ساختار بودجه خبر داد؛ خبری که در ابتدا به اشتباه از سوی رسانه‌ها از آن تحت عنوان اصلاحات ساختاری کشور نام برده شد، اما خیلی زود مشخص شد این موضوع مربوط به بودجه و اصلاح ساختاری بودجه است. آن زمان قرار بود اصلاحات مورد اشاره در بودجه طی چهار ماه تدوین و اعمال شود. اتفاقی که البته به‌رغم گذشت بیش از ۱۸ ماه از آن هنوز به مرحله اجرا نرسیده و تغییری در جزئیات آن رخ نداده است. اصلاحی که البته جزئیات آن بر پایه تاکیدات رهبر معظم انقلاب در راستای کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی، اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تغییر در ساختارهای مالیاتی کشور استوار

گرچه شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا کلیات بودجه شامل درآمدزایی پایدار، هزینه‌کرد کارا، ارتقای توسعه عدالت و اصلاحات نهادی در نظام بودجه‌ریزی را در تیر ماه سال گذشته به تصویب رساند، اما با گذشت بیش از یک‌سال از تصویب کلیات این مصوبه از سوی این شورا هنوز خبری از جزئیات آن نیست. برخی کارشناسان کوتاهی دولت و مجلس وقت را در به نتیجه نرسیدن اصلاح ساختار بودجه به‌عنوان دلیل اصلی عدم‌تحقق اصلاح ساختاری بودجه عنوان کرده و برخی دیگر معتقدند گرچه ممکن است دولت در این زمینه کوتاهی کرده باشد، اما مجلس موظف به پیگیری این موضوع است. با روی کار آمدن مجلس یازدهم اصلاح ساختار بودجه به یکی از اولویت‌های نمایندگان مجلس تبدیل و کمیته‌ای به نام اصلاح ساختار بودجه در مجلس تشکیل شد تا این موضوع هرچه زودتر به نتیجه برسد.

رهبر معظم انقلاب نکاتی درباره اصلاحات مورد نیاز این لایحه مطرح کردند که شامل تدوین بودجه براساس شرایط تحریمی، کاهش هزینه‌ها، کاهش اتکا به درآمدهای نفتی و کاهش وابستگی به برداشت از صندوق توسعه ملی از جمله این نکات بود؛ نکاتی که البته دولت و مجلس وقت از برنامه‌ریزی در این حوزه غافل شدند. موضوعی که دلیل محکمی بود تا این اصلاحات به بودجه سال ۹۸ نرسد. زمانی که لایحه بودجه سال ۹۹ راهی بهارستان شد انتظار می‌رفت نمایندگان مجلس دهم برای اصلاح ساختار بودجه که مهم‌ترین قسمت آن کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی است اقدامات لازم را انجام دهند، اما کوتاهی نمایندگان مجلس باعث شد تا رویه اشتباه بودجه‌ریزی کشور بدون کوچک‌ترین تغییری همچنان ادامه داشته باشد.

ضرورت اصلاح ساختار بودجه

شاید بتوان خلاصه و ماحصل سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را عدم وابستگی اقتصادی و تحقق استقلال در حوزه اقتصاد دانست. لازمه تحقق این امر نیز عدم وابستگی کشور چه در خرید مواد اولیه و چه در فروش محصولات نهایی به یک شرکت یا کشور خاص در زمینه تجارت و تولید است. در عین حال باید به درون‌زایی و برون‌نگری اقتصاد نیز توجه کرد. بودجه ایران از زمان کشف نفت تاکنون به درآمدهای نفتی گره خورده و هیچ دولتی تاکنون نتوانسته یا نخواسته است از این درآمد آسان و شیرین صرف‌نظر کند. با خروج ایالات متحده آمریکا از برجام و بازگشت تحریم‌ها علیه ایران فروش نفت ایران ابتدا به ۸۰۰ هزار بشکه محدود شد و رفته رفته مشتریان ایران به‌دلیل نگرانی از تحریم‌های آمریکا از معامله و خرید نفت از ایران صرف‌نظر کردند. شاید اگر از سال ۹۲ که سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ و در یکی از بندهای آن صراحتا به فاصله‌گرفتن از درآمدهای نفتی اشاره شده بود اجرای این سیاست‌ها در دستور کار دولت قرار می‌گرفت، بازگشت تحریم خرید مقداری نفت از ایران و محدودسازی درآمدهای نفتی ایران از این طریق نمی‌توانست تا این حد بر اقتصاد ایران تاثیرگذار باشد. در بحث اصلاح ساختار بودجه مهم‌ترین نکته‌ای که مورد توجه کارشناسان قرار گرفته است چگونگی فاصله‌گرفتن از درآمدهای نفتی و شناسایی منابع جدید درآمدی برای دولت است.

گمانه‌هایی درباره جزئیات اصلاح ساختاری

ساماندهی معافیت‌های مالیاتی و حذف معافیت‌های غیرضرور، تفکیک حساب‌های بانکی شخصی و تجاری جهت جلوگیری از فرار مالیاتی و رفتارهای سوداگرانه، شناسایی و تفکیک هزینه‌های اجباری (ضروری) و غیراجباری (قابل تصمیم‌گیری) در بودجه (با استفاده از سازوکار پرداخت به ذی‌نفع نهایی)، کنترل هزینه‌های عمومی دولت و تهیه برنامه‌های عملیاتی کاهش هزینه برای دستگاه‌های پرهزینه، حذف موازی‌کاری بین دستگاه‌ها، آغاز اصلاحات پارامتریک در حوزه بازنشستگی، بیمه‌ای و ... به نظر می‌رسد ازجمله موارد مهم در اصلاح ساختاری بودجه باشد. زمانی که بحث اصلاح ساختار بودجه مطرح شد سازمان برنامه‌وبودجه کشور یک فایل را در سایت این سازمان قرار داد و اعلام کرد پیش‌نویس اصلاح ساختار بودجه انجام شده است درحالی‌که برخی کارشناسان با مطالعه این فایل آن را در حد پایان‌نامه یک دانشجوی دکتری خواندند و اعلام کردند سازمان برنامه‌وبودجه هیچ اقدامی در زمینه اصلاح ساختار بودجه انجام نداده‌است. این درحالی است که پیش از این مرکز پژوهش‌های مجلس ۱۰ راهکار عملیاتی را برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی بدون ایجاد نقدینگی و تورم پیشنهاد کرده‌بود، اما دولت در کمال بی‌توجهی به راهکارهای موجود نه نسخه سازمان برنامه را اجرا کرد و نه سراغ اجرای نسخه مرکز پژوهش‌های مجلس رفت.

بودجه ۹۹ مانند بودجه سال‌های گذشته است

لایحه بودجه سال ۹۹ نیز بدون اصلاحات ساختاری به مجلس ارائه شد و درنهایت به‌علت شیوع ویروس کرونا و تعطیلی جلسات مجلس، بدون تصویب در صحن ابلاغ شد. موضوعی که نتیجه آن کسری بودجه دولت در بخش‌های مختلف همراه با برداشت از صندوق توسعه ملی، چاپ پول از سوی بانک مرکزی و انتشار اوراق مالی بود. عواملی که سبب خواهد شد دولت بعد مجبور باشد نصف بودجه عمومی سالانه خود را صرف بازپرداخت این اوراق مالی کند. این در حالی است که اصلاح ساختار بودجه به معنای ایجاد درآمدهای پایدار برای دولت به‌جای درآمدهای ناپایدار نفتی است. اما اقداماتی که تاکنون انجام شده یا پایه پولی را افزایش داده یا سبب رشد تورم شده‌است. موضوعاتی که آینده کشور را به خطر می‌اندازد.

تاکید رهبر انقلاب بر انجام اقدامات ماندگار

یکشنبه گذشته هیات دولت با رهبر معظم انقلاب از طریق ویدئوکنفرانس به‌مناسبت هفته دولت دیدار کرد. در این دیدار رهبر انقلاب در بخش از بیانات‌شان به لزوم اصلاح ساختار بودجه کشور اشاره کرده و فرمودند: بعضی کارهای اساسی را که در دولت شما ممکن است جواب ندهد، برای دولت بعد به یادگار بگذارید؛ بگذارید در دولت‌های بعدی با نام نیک و با تشکر از شما یاد شود. ایشان افزودند: مثلا فرض کنید اصلاح ساختار بودجه؛ این کار بلندمدتی است، کار مهمی است؛ یا اصلاح نظام بانکی، اصلاح نظام مالیاتی یا اصلاح قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴؛ اینها کارهای ماندگار است، کارهای اساسی‌ای است که برای بعد باقی می‌ماند.

اصلاح بودجه در گرو تغییر تفکر مدیریتی

محسن زنگنه
رئیس کمیته اصلاح ساختار بودجه در مجلس

با این‌که بیش از یک سال و نیم از تاکید رهبر معظم انقلاب نسبت به اصلاح ساختاری بودجه می‌گذرد هنوز در این زمینه کار جدی از سوی دولت انجام نشده است. اگرچه انتظار می‌رفت مجلس دهم که نسبت به ساختارهای بودجه منتقد بودند اصلاح آن را در دستور کار خود قرار دهند اما مجلس قبل در این زمینه هیچ مطالبه‌ای از دولت انجام نداد. اجرانشدن اصلاح ساختار بودجه مربوط به موارد متعددی است که مهم‌ترین آن سیال بودن بودجه است. به این معنا که مدیران ارشد اجرایی کشور از بودجه به عنوان یک اهرم قدرت استفاده می‌کنند. رئیس سازمان برنامه و بودجه فرد قدرتمندی است که می‌تواند ردیف‌های بودجه‌ای را تغییر دهد، به همین دلیل مقاومت زیادی برای اصلاح ساختار بودجه نشان می‌دهد. همچنین برخی نمایندگان مجلس خصوصا در بخش برنامه و بودجه به دلیل این‌که می‌توانند با رایزنی سرفصل‌های بودجه‌ای را تغییر دهند خود را قدرتمند می‌نامند که این رویه با اصلاح ساختار بودجه تغییر خواهد کرد.

اصلاح ساختار بودجه مبحث کلانی است و با تغییر چند ماده و تبصره قضیه حل نمی‌شود. اصلاح ساختاری که رهبر انقلاب مدنظرشان است به یک عبارت می‌توان گفت «تغییر مدیریت اقتصادی کشور». برای ساماندهی در حوزه هزینه و منابع ممکن است دو سال زمان ببرد که احکام و تبصره و شکل بودجه اصلاح شود.

این اصلاح نمی‌تواند یک‌باره انجام شود، به بیان بهتر نمی‌توان بودجه کشور را متوقف کرد تا اصلاح ساختار در بودجه لحاظ شود.

در این راستا اصلاح باید تدریجی باشد. از ابتدای فعالیت مجلس یازدهم نمایندگان منتظر لایحه اصلاح ساختار بودجه توسط دولت بودند. دولت ادعا کرده که در این زمینه اقداماتی انجام داده و ما هم منتظر این لایحه در مجلس بودیم تا بتوانیم این اصلاحات را در بودجه سال آینده لحاظ کنیم اما آنچه در نهایت به دست ما رسید چند فایل پاورپوینت به همراه ۶۰ پروژه ذیل ۹ فصل بود که به هیات‌رئیسه مجلس ارسال کردند. از آنجایی که دولت لایحه‌ای به مجلس ارسال نکرد نمایندگان براساس طرحی که سازمان برنامه و بودجه به مجلس ارسال کرده بود و همچنین تحقیقات و طرحی که مرکز پژوهش‌های مجلس در این زمینه انجام داده بود در نهایت ۱۳ حکم را تعیین کردیم تا در بودجه سال آینده لحاظ شود. این ۱۳ حکم هم در ذیل منابع و هم هزینه‌هاست.

از نیمه شهریورماه بناست کمیته‌های بودجه در سازمان برنامه و بودجه کشور تشکیل می‌شود و طبق توافقی که با دولت انجام شده این ۱۳ حکم در بخش‌های مورد توجه بودجه سال آینده لحاظ شود. سازمان برنامه و بودجه هم تعهد داده است این ۱۳ توصیه را در روند بودجه‌ریزی سال ۱۴۰۰ رعایت کند و از این‌سو احکام به هیات‌رئیسه مجلس اعلام وصول شود تا بخش‌های تخصصی در کمیسیون‌های مربوطه ارسال و مورد بررسی قرار گیرد.

البته برخی از این موارد ممکن است زودتر از موعد تعیین شده به تغییر در ساختار بودجه برسد. یکی از این موارد مالیات بر عایدی سرمایه است که کمیسیون اقتصادی در این زمینه فعالیت زیادی انجام داده و مراحل نهایی آن در حال بررسی است.

طرح‌های کلان‌تری هم مدنظر داریم که مهم‌ترین آنها شرکت‌های دولتی، صندوق‌های بازنشستگی، شفافیت ریالی و مباحث مربوط به سامانه ستاد و اطلاعات مالی دولت است که تلاش می‌کنیم در دستور کار قرار دهیم.

همچنین معافیت‌های مالیاتی، مالیات بر ارزش افزوده، مشوق‌های مالیاتی برای مودیان، مولدسازی دارایی‌های دولت و اصلاح مدیریت شرکت‌های دولتی از جمله مواردی است که باید در بودجه تغییر کند. بودجه حدود ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومان است که حدود ۵۷۰ هزار میلیارد تومان بودجه عمومی کشور است که اختلاف‌نظر مجلس و دولت در این بخش است، در حالی که بیش از ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان بودجه شرکت‌های دولتی است که از نظارت مجلس از شفافیت لازم برخوردار نیست.

سه‌چهارم بودجه کشور را شرکت‌های دولتی تشکیل می‌دهد که نظارت کافی روی این بخش نیست و ابهاماتی در این زمینه وجود دارد. به عنوان مثال شرکت ملی نفت ایران دارای بودجه ۹۰۰ هزار میلیارد تومانی است که در برخی بخش‌ها شفاف نیست. متاسفانه فسادهایی که در بدنه دولت انجام می‌شود مربوط به حوزه شرکت‌های دولتی است که مجلس روی آن نظارتی ندارد که در اصلاح ساختار بودجه این رویه تغییر خواهد کرد.

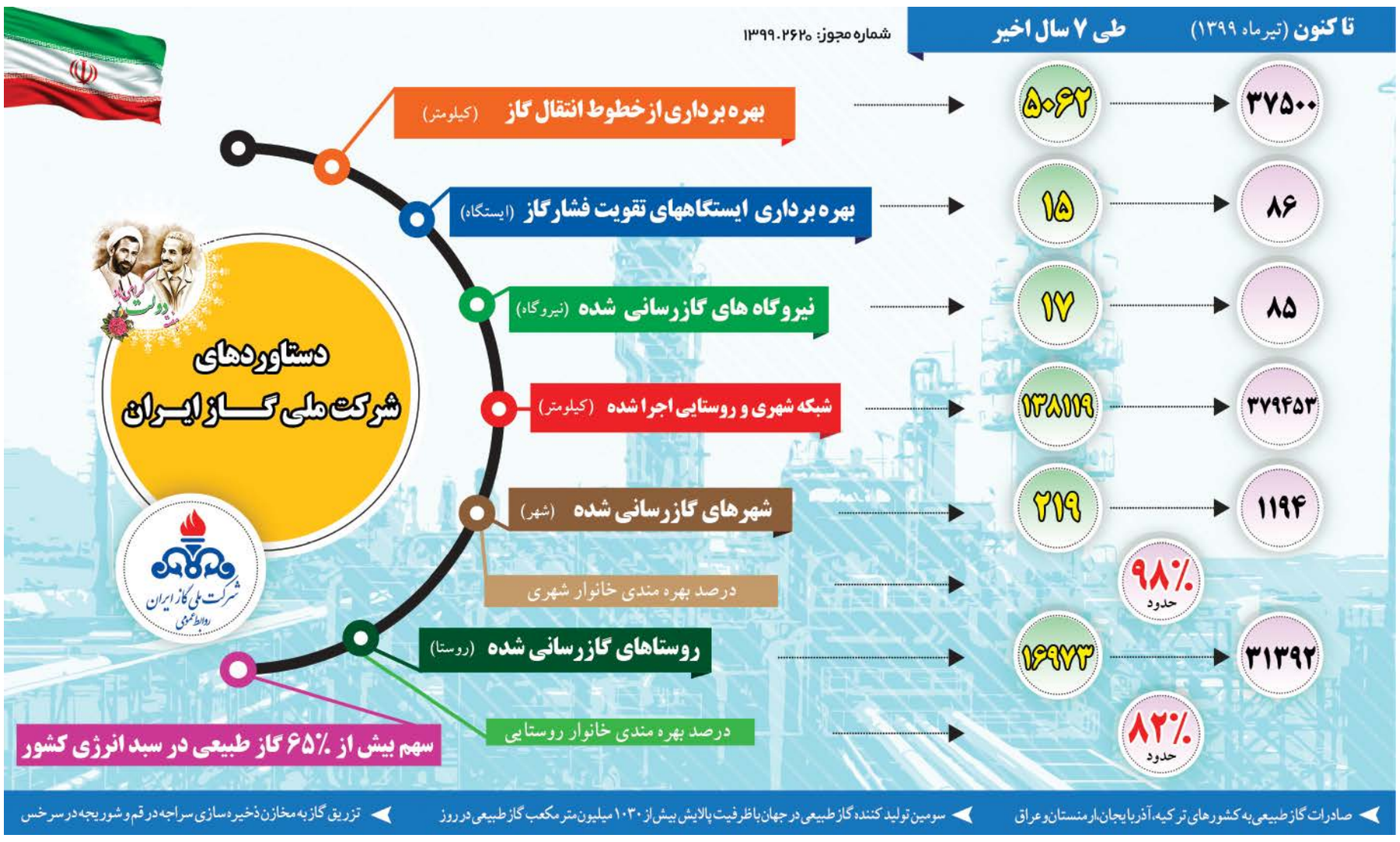

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی (فشرده)
شماره ۷۰-۹۹/۶ت (نوبت دوم)
شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به نمایندگی از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در نظر دارد، "آنجام ۱۰ هزار متر عملیات حفاری مغزه‌گیری در محدوده‌های اکتشافی استان های اصفهان، خراسان جنوبی، آذربایجان شرقی و اردبیل" را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به شماره ثبت ستاد ۲۰۹۹۰۰۱۰۲۸۰۰۰۰۴۵ و با جزییات مندرج در اسناد مناقصه با تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۴/۵۵۴/۰۰۰/۰۰۰(چهار میلیارد و پانصد و پنجاه و چهار میلیون) ریال(واریز نقدی یا ضمانتنامه بانکی) برگزار نماید.
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ساعت ۱۰ صبح مورخ ۹۹/۰۶/۰۲ و مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت تا ساعت ۱۷ مورخ ۹۹/۰۶/۱۲ و مهلت ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۷ مورخ ۹۹/۰۶/۲۲ می‌باشد و جلسه بازگشایی پاکات صبح روز یکشنبه مورخ ۹۹/۰۶/۲۳ برگزار می‌گردد. علاقه‌مندان شرکت در مناقصه می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی با شماره‌های دفتر ثبت‌نام ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱ و مرکز ۲۷۳۱۳۱۳۱-۰۲۱ تماس حاصل نمایند و یا به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایند.